

DM Forum, Processer og Organisation

Leverance 2b: Hovedpunkter for en webplatform.

Version 2, 2019-01-02

Indholdsfortegnelse

Opsummering.....	1
Indholdsaspekter	2
Organisatoriske aspekter	3
Teknisk vedligehold.....	3
Nationale portaler for forskergrupper og forskningsområder	3
Nationale vejledninger og værktøjer	3
Institutionssupport til research communities	4
Adgang til institutionsportaler.....	4
Økonomiske aspekter	4
Eksempler på web-platforme vedr. RDM fra institutionerne	5
AAU	5
DTU	6
KU.....	7
SDU	8

Opsummering

Leverance 2 vedrører hvordan man kommunikativt kan dække forskernes behov for RDM via digital formidling på web.

Målet med webkommunikationen bør være at give viden på RDM-området med fokus på hvad forskeren har brug for at vide i den aktuelle situation. I afsnittene "Indholdsaspekter" og "Nationale vejledninger og værktøjer" er der forslag til emner, der bør behandles via webkommunikation. En del af denne kommunikation kan sandsynligvis med fordel udvikles og vedligeholdes nationalt, da nationale og europæiske anbefalinger og lovgivning er ens for institutionerne og forskerne. Men det vigtigt at de enkelte institutioner selv løfter opgaven med at formidle hvilke institutionsspecifikke tiltag og systemer, der understøtter RDM på den enkelte institution, samt stiller supportressurser til rådighed for forskerne.

Det er afgørende at webformidlingen holdes ajour, da området stadig er i kraftig udvikling. Det er derfor vigtigt at der sættes resurser af til konkret udvikling og vedligehold af webformidlingen. For de aspekter af webformidlingen, der formidles i en national portal bør der aftales en driftorganisation, sådan at det er klart, hvem der er teknisk operatør og hvem der har ansvaret for indholdsdelen. Udviklingen af en national site kunne være hensigtsmæssig for at opnå effektiv resurseudnyttelse, og det kan også anses som katalyserende for det nationale samarbejde på RDM-området at opgaven blev løftet i samarbejde mellem

forskningsinstitutionerne, RA, KB og DeiC. En national portal kunne være en videreførelse og udbygning af <https://www.deic.dk/da/datamanagement>, hvis der er opbakning til at datamanagement skal promoveres som en integreret del af DeiC, alternativt kunne datamanagement promoveres som et selvstændigt emne på sin egen nationale website.

Selvom webformidling er vigtig, så er det endnu vigtigere at der også kan henvises til personer – lokalt eller fra relevante forskningsmiljøer - der kan give mere specifik og målrettet vejledning. Det er fortsat vigtigt at være opmærksom på at kommunikationsindsatsen for RDM ikke er løst med en eller flere websites, og at institutionerne også individuelt skal informere om procedurer, systemer og værktøjer, der understøtter RDM for forskerne.

Sidst i dette dokument er der en opsummering om nogle af de nuværende websites for datamanagement til orientering og inspiration i det videre arbejde.

Indholdsaspekter

Forskerne har behov for information om en række vinkler af RDM. Det overordnede blik i formidlingen skal være at give overblik over området og gøre det nemt at finde ud af hvad der gælder for den enkelte i den situationen man står i. Vi foreslår at man formidler vedrørende elementer i nedennævnte liste. Noget af informationen vil være generelt, mens andet er stærkt knyttet til de enkelte fagområder og yderligere er der for alle emner et institutionsaspekt. Heraf sluttet også at en samlet national portal der kan dække hele området ikke ses om en effektiv løsning, men at der kan være behov for en national portal, der supplerer den institutionsspecifikke formidling til forskeren og andre nøglepersoner med tilknytning til RDM.

Indhold der informerer om forskellige aspekter af datamanagement:

1. Generel info om hvorfor forskningsdatamanagement er vigtigt (Why)
2. Politikker, politiske virkemidler fx FAIR og motivationsfaktorer
3. Dataklassifikation: GDPR/følsomme data, juridiske forhold, kontrakter, imagedata: Ricisi for de der bidrager med data, for institutionen og for forskerens integritet.
4. Vejledninger vedrørende datas "lifecycle": indsamling af data, opbevaring af data, deling af data, finde og genbruge data
5. Hvor kan man få mere vejledning og hjælp? Både generelt og med specifikke problemer.
6. Datamanagementplaner og forskningsplanlægning (Planning)
7. Platforme og værktøjer, der faciliterer forskeren i effektiv og dokumenterbar dataindsamling (Collection), både generelt og målrettet research communities der ikke allerede selv løfter opgaven
8. Platforme og værktøjer, der faciliterer forskeren i effektiv og dokumenterbar databehandling (Analysing), både generelt og målrettet research communities der ikke allerede selv løfter opgaven
9. Platforme og værktøjer, der faciliterer forskeren i opbevaring af data (Storage), både generelt og for research communities der selv har løsninger

Her gives ikke forslag til i hvilket omfang emnerne kan formidles via fx eLearning-moduler, og andre visuelle virkemidler. Men det vil være oplagt at de eLearning-moduler, der er under udarbejdelse i DM Forum-regi samt andre visuelle hjælpemidler inddrages i formidlingen. Her vil kommunikationsmedarbejdere fra de enkelte institutioner med fordel kunne inddrages i en specifik plan for formidlingen.

En del af formidlingen på web kan med fordel også indeholde links og information som mest kan ses som resurser for supportfunktioner. Disse bør ikke dominere formidlingen men ses som en resurse hvor der nemt kan findes viden til videreformidling i konkrete situationer.

Organisatoriske aspekter

Teknisk vedligehold

Det er vigtigt at der på institutionerne og i forskermiljøerne er afsat resurser til vedligehold og løbende udvidelse/justering af webinformation. Området udvikler sig hurtigt, og der kommer også gode ressourcer fra europæiske partnere og EU-projekter der skal opdages og udnyttes. Man kan overveje at følge samme model som er udviklet for DMPonline, hvor en operatør tager sig af den tekniske drift, mens indholdsdelen håndteres af andre. Opgaven med indholdsdelen kan evt opdeles mellem flere institutioner så der ikke skal etableres en ny enhed til at håndtere dette, men det kunne være hensigtsmæssig resurse-mæssigt, og katalyserende for det nationale samarbejde på området at opgaven blev løftet i samarbejde mellem fx forskningsinstitutionerne og bevaringsinstitutionerne.

Nationale portaler for forskergrupper og forskningsområder

Der er dele af informationen der med fordel kan deles nationalt. Der ses et behov for en national portal med to fokusområder:

- a) Det overordnede overblik over datamanagement:
  - I. HVORFOR datamanagement er vigtigt?
  - II. Information om og fra datamanagement-arbejde på nationalt niveau.
  - III. Hvilke politiske tiltag og rapporter findes eller er vej på nationalt og europæisk niveau.
  - IV. Generelle anbefalinger og generelle værktøjer

Dette kunne være en videreførelse af den nuværende datamanagement del af DEIC's website, hvis der er opbakning til at datamanagement skal promoveres som en del af DeIC. Alternativt kunne det være en anden ny RDM-dedikeret platform, som har fokus på at facilitere nationale forskere, forskningsbibliotikere og forskerstøtte-profiler på universiteterne med datamanagement-viden og -ressurser, men som ikke fokuserer på at promovere organisationen bag.

- b) For de forskellige research communities som ikke allerede har en national eller international portal, så er forslaget at skabe et sted hvor forskergrupper kan lægge deres bedste links ind til værktøjer, tools og vejledninger a la den nationale [DIGHUMLAB-portal](#). Som det sker i DIGHUMLAB vil en faglig gruppe kunne håndtere/kuraterer hvad der linkes til for det enkelte forskningsmiljø, og der vil være stor frihed for forskerne til at linke til de ressourcer, der er relevante pt. Der vil dog være brug for at nogen i fagmiljøerne forpligter sig til at tjekke den fortsatte relevans og tilgængelighed af det der linkes til og de evt. services der tilbydes.

En sådan portal eller portaler skal have automatisk check for døde links, og det er også nødvendigt med en person/gruppe, der kan lægge nyheder på og minde forskerne om opdateringer, justering af døde links mv.

Nationale vejledninger og værktøjer

Der er dele af informationen der med fordel kan deles nationalt. Fx kan der indlægges institutionelle guidelines i den fælles DMPonline-installation.

Information om ressourcer fra europæiske partnere og EU projekter der kan inspirere, hjælpe mv. kan med fordel deles i et større DM (tematisk) netværk, så informationen ikke blot kommer til DM Forum, men ud til en større kreds.

Nationalt kan der også udbydes generel vejledning om juridiske aspekter for forskere og CoC. Vejledningen kan omfatte: hjælp til Open Access implementering, hjælp til kontrakter med forlag, vejledning i at udgå fup-tidsskrifter, vejledning i at vælge licenser, vejledning om IPR mv.

Institutionssupport til research communities

Det vil være oplagt at den enkelte institution er opmærksom på muligheder for deling af viden vedrørende webkommunikation for de enkelte forskingsområder/research communities, herunder deling af nyttige links. Fx kan KU linke til AAU's vejledning om Videodatamanagement for brug af videooptagelser i humanistisk forskning, eller til vejledning om annotering af 360gr's videooptagelser.

Adgang til institutionsportaler

De enkelte institutioner bør overveje hvilken del af deres webformidling der ligger åbent og hvilken del der kun er tilgængelig for institutionens egne ansatte, eller evt for nationale forskere. Det er vigtigt for institutionen at formidle at man er opmærksom på RDM's vigtighed, og meget information vil kunne deles offentligt. Men der vil også være information som bedst lægges på en institutionsintern website, da der kan være information om interne arbejdsgange eller systemer som man ikke ønsker at eksponere offentligt. Endelig er det også en overvejelse værd om dele af informationen kan stilles til rådighed for andre danske forskere via WAYF.

Økonomiske aspekter

Det er vigtigt at man forholder sig til at RDM-formidling kræver resourser, ikke bare i en etableringsfase men vil være et vedvarende element i forskningsarbejdet og i forskningsunderstøttelsen. Området udvikler sig stadig hurtigt og den politiske bevågenhed medfører også udvikling på området. Selvom webformidling er vigtigt så er det endnu vigtigere at der også kan henvises til personer, der kan gives mere information.

Eksempler på web-platforme vedr. RDM fra institutionerne

AAU

AAU har i en åben website: <https://www.claudia.aau.dk/>, her er forsiden:

DTU

DTU har både ekstern og intern webkommunikation vedrørende RDM. Her er et eksempel på den eksterne formidling: <https://www.dtu.dk/forskning/om-dtus-forskning/forskningsdata-management/kontakt>

UDDANNELSE
Uddannelser, studieliv & karriere

FORSKNING
Områder, faciliteter & formidling

SAMARBEJDE
Virksomheder, myndigheder & innovation

OM DTU
Organisation, job og karriere

Institutter og centre

Forskningsområder

Forskningsfaciliteter

Publikationer og projekter

Om DTU's forskning

DTU » Forskning » Om DTU's forskning » Forskningsdata management » [Kontakt](#)

Den klassiske doktorgrad

Principper for god videnskabelig praksis

Forskningsdata management

- » Baggrund
- ~ **Kontakt**

Artikler og nyheder om forskning

Kontakt

På DTU arbejder et centralt team med forskningsdata management for at sikre en ensartet tilgang til emnet for hele universitetet.

Teamet har særlig fokus på:

- Open Research Data Piloten i Horizon2020
- udformning af Data Management Planer
- indsamling af informationer om Elektroniske Laboratoriebøger
- Implementering af DTU's Politik for forskningsdata
- Samarbejde nationalt og internationalt om forskningsdata management
- Undervisning og formidling.

Samarbejde med DTU's jurister, forskningsrådgivere, koordinatoren for forskningsintegritet, it-specialister og biblioteket er en væsentlig del af hverdagen.

Alle spørgsmål omkring forskningsdata og håndtering af disse kan stiles til: datamanagement@dtu.dk

For mere information se [DTU Biblioteks hjemmeside](#)

Kontakt

Paula Maria Martinez Lavanchy
Projektmedarbejder
Afdeling for Innovation og Sektorudvikling
45 25 12 90
paml@dtu.dk

Kontakt

Falco Jonas Hüser
Specialkonsulent
Afdeling for Innovation og Sektorudvikling
45 25 72 56
falh@dtu.dk

Kontakt

Katrine Flindt Holmstrand
Specialkonsulent
Afdeling for Innovation og Sektorudvikling
45 25 72 56
kathol@dtu.dk

KU har både eksterne sider og interne. Desuden har det humanistiske Fakultet sit eget website om datamanagement. Her er et eksempel fra Humaniora-sitet: <https://hum.ku.dk/forskning/datamanagement>

[Forside](#) > [Forskning](#) > [Datamanagement](#)

Datamanagement

Forskningsdatamanagement vedrører beslutninger og praksis relateret til indsamling, organisering, behandling, opbevaring, bevaring og deling af digitale og fysiske data under og efter et forskningsprojekts løbetid, og sikrer blandt andet at:

- god videnskabelig praksis og etiske retningslinjer overholdes
- troværdighed omkring metode og proces øges, og at forskningsforløbet lettere kan dokumenteres
- synlighed og impact af forskningen øges
- det bliver mere overskueligt at finde rundt i egne data
- det bliver muligt sikkert og overskueligt at dele data
- risikoen for datatab mindskes.

[Læs mere.](#)

LÆS OM DEN NYE PERSONDATAFORORDNING (GDPR) OG FORSKNINGSDATA

INDSAMLING AF DATA

OPBEVARING AF DATA

PERSONDATA

DELING AF DATA

SAMTYKKEERKLÆRINGER

FIND OG GENBRUG DATA

Datamanagement-politik

Se [Det Humanistiske Fakultets datamanagement-politik](#) (pdf).

Etisk godkendelse af forskningsprojekter

Fakultetets forskningsetiske komité står for etisk godkendelse af forskningsprojekter, hvor det skal dokumenteres, at institutionen har godkendt de etiske aspekter af forskningen.

[Læs mere.](#)

Datamanagement-planer

Læs om [datamanagement-planer](#) og værktøjet DMPonline.

Kontakt

Se [kontaktoplysninger](#) for fakultetets datamanagement-taskforce.

RDM Support

Research Data Management Support

RDM Support hjælper med håndtering af forskningsdata på SDU. Du kan få hjælp til:

- IT løsninger til dit projekt
- juridisk assistance
- data management-planlægning
- forberedelse til databeskyttelsesforordningen
- deling og publicering af forskningsdata.

Har du brug for hjælp, kontakt RDM Support her:

rdm-support@bib.sdu.dk

Kontakt SDU's databeskyttelsesrådgiver, [Simon Kamber](#) her.

Får du kendskab til et brud på data-sikkerheden skal du følge [denne vejledning fra RIO](#).

Bibliotek

Søg alle materialer (Summon)

Materialer >

Undervisere >

Forskere v

Informationssøgning for forskere

RDM Support v

SDU DM Forum

Referenceværktøjer >

Guides og vejledninger

Kontaktbibliotekar

Kontakt | Spørg os >

Dit bibliotek | Åbningstider >

Faciliteter >

Kurser og events >

Om biblioteket >